

ДИТЯЧИ

Р

1983

П 54684.

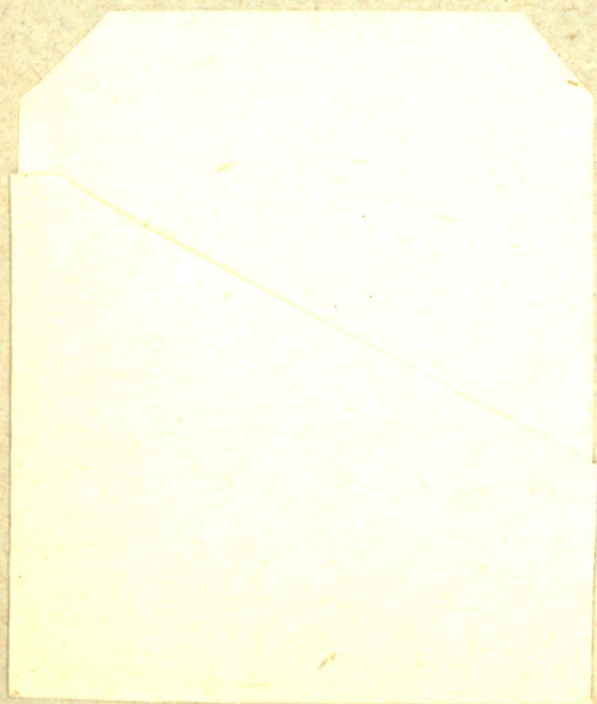
В-ВО ЦК КП(Б)У «КОМУНІСТ

V.N. Karazin Kharkiv National University

00439836

9

ОРГАН ЦК ЛКСМУ ТА ХАРКІВСЬКОГО

ОБКОМУ ЛКСМУ

ДО ПІДСУМКІВ ПЛЕНУМУ ЦБ ДКО

Значіння пленуму ЦБ ДКО — ЦК ВЛКСМ головно полягає в тім, що він намітив рішучий перелам у роботі піонерських загонів, щоб підняти виховну роботу, зробити її жвавою, цікавою. Основне тут полягає в розгорненні самодіяльності серед дітей, в чіткім розумінні кожним вожатим, що ніхто не дозволить надалі перетворювати загін або базу піонерів на організацію для дітей, а що піонерська організація — це організація **самих дітей**, що працюють під керівництвом партії і комсомолу. Разом з засушуванням піонерської роботи (казенщина, сухість, нудьга) — вожаті забули **окремого піонера**. Його розумні бажання, прагнення й інтереси. На ці інтереси й прагнення дитини треба зважити і організовувати виховну роботу в загоні та ланці так, щоб дитині було цікаво, корисно, щоб досягти максимум ефекту в справі комуністичного виховання дитинства.

Саме цим питанням пленум надав найбільше уваги. Саме так побудувавши роботу, як це визначив пленум, можна буде з успіхом виконати історичну ухвалу ЦК ВКП(б) про піонерську організацію.

Ми подаємо в цьому номері матеріал, що висвітлює ухвали пленуму. Цей матеріал поділено на три частини за доповідями, що їх обмірковував пленум: **перша стаття** — „Діти — господарі організації“ — висвітлює ухвали пленуму на доповідь т. Зслотухіна — голови ЦБ ДКО — „Зміст і система роботи піонерзагону й ударництво в школі“.

Друга стаття присвячена ухвалам пленуму в справі сільської піонерорганізації (на доповідь т. Архіпова) та

ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА
БІБЛІОТЕКА Х.Д.У.

Inv. №

21938

■ третя стаття „Яким” повинен бути вожатий“ подає настанови пленуму про підготовку й завдань вожатого, що їх ухвалено на доповідь т. Іванова („Система підготовки кадрів“).

Проробка рішень пленуму серед вожатих та піонерів треба розпочати негайно з максимальною увагою, чіткістю та повним розумінням переламного значіння пленуму в житті піонерської організації й боротьбі з нею. Ухвалу ЦК ВКП(б) від 21-IV — 1932 року.

Сміливо й настирливо, по-більшовицькому, треба завдати удару всім, хто намагатиметься й надалі зашукати роботу з дітьми, нехтувати вікові особливості дітей, їх інтереси та здорові вимоги.

Сміливо й настирливо, по-більшовицькому треба перебудувати роботу загонів, ланок та всієї піонерської організації в світлі рішень пленуму.

У НАСТУПНІМ НУМЕРІ „ДИТЯЧОГО РУСЬКОГО
ДРУКУЄМО ПОСТАНОВИ ПЛЕНУМУ ЦК Д
ЦК ВЛКСМ НА ДОПОВІДІ Т.Т. ЗОЛОТУХІ
АРХІПОВА, ІВАНОВА

діти — господарі організації

ШИРШУ ПУТЬ ТВОРЧІЙ ІНІЦІАТИВИ ДИТИНИ

Пленум ЦБ ДКО, в готуванні до якого брали участь тисячі піонерів і комсомольців, дав висвітлену оцінку теперішнього стану роботи з дітьми.

Пленум виявив — у чім полягають причини кволого виконання ухвал партії про школу й піонерську організацію, у чім саме причини труднощів роботи великого числа піонерських загонів.

Пленум указав, якими шляхами треба перебудовувати нашу роботу, щоб доп'ята линули до своєї організації, щоб піонерський загін був справжнім одієм дитячих мас у вихованні соціалістичного ставлення до навчання, до роботи.

Тов. Золотухін — голова ЦБ ДКО ЦК ВЛКСМ — у своїй доповіді, показуючи піднесення культурного життя трудящих у зв'язку з загальним соціалістичним наступом, говорить про мрії, які ми маємо в комуністичнім вихованні дітей: збільшився розмах, покращала якість виховання юної міни.

Партія й уряд оточують дітей турботливими надзвичайною увагою й піклуванням. У нашій країні створено всі умови для готування з дітей трудящих активних, свідомих і відданих прав партії людей. Така любов до дітей, така турбота до покоління, що іростає, можлива лише в країні пролетарів, можлива лише там, де біля ерівництва стоїть така партія, яка аша — комуністична партія.

Завдяки цій величезній увазі до дітей, ми маємо якісне поліпшення цілого комуністичного виховання на всіх ділянках.

Але те, що ми маємо, — цілком правильно зазначає тов. Золотухін, — не є достатнє проти вимог, що їх ставить увесь хід соціалістичного будівництва в нашій країні.

Перехід до другої п'ятирічки побудови безкласового соціалістичного суспільства вимагає ще рішучіше поліпшити якість усієї системи комуністичного виховання дітей і, насамперед, поліпшити якість роботи школи й піонерської організації.

Постанова ЦК ВКП(б) відзначила, що піонерська організація ще далеко недостатньо розгорнула роботу над комуністичним вихованням дитячих мас. Ну, а якже тепер, коли минуло вже вісім місяців від часу оголошення знаменної ухвали ЦК про піонерську організацію?

— Ми зараз просто мусимо заявити, — каже т. Золотухін, — що після ухвали ЦК ВКП(б) і рішень VII конференції комсомолу в нас корінного покращення стану немає — піонерська організація в незадовільній стані. Це вимагає вжити найрішучіших заходів, щоб підняти піонерську роботу.

У чім головна причина наших хиб? А в тім, що комсомольці, вожаті, працюючи з дітьми, часто забувають про потреби самих дітей. Робота піонерського загону мало чим відмінна від роботи першої-ліпшої організації дорослих.

Піонери, кажучи суттю, працюють над усім тим, що й партійний осередок, комсомол, профспілки. І дуже важко у формах роботи знайти ту відмінну, яка повинна б бути, коли ми маємо справу з дитиною. У нашій мі-

ЗАКІНЧУЄ МОДЕЛЬ ТУРБИНИ
Х а р к і в , 2 5 ф з с

нерський базі та загоні ті ж самі збори, мітинги, засідання, протоколи. Внаслідок того, що ми попереносили в дитяче середовище закоренілий формалізм, засідальщину, ми, — як це яскраво відзначив у своїй промові на пленумі генеральний секретар ЦК ВЛКСМ тов. Косарев, — перетворили дітей на гостей в своїй організації.

Ми привчили хлоп'ят до того, що вони кроку не можуть зробити без вожатого. Надмірна опіка, постійне указування від вожатого міцно засіли в роботі з дітьми. Цією опікою ми задушюємо творчу ініціативу дітей.

У наслідок чого це сталося? Причина та, що окремі вожаті і керівники бюро ДКО забули принципову суть дитячої комуністичної організації. Забу-

вали те, що піонерорганізація є діяльна, масова, політична організація самих дітей, що будує свою роботу на основі самодіяльності, еманування ініціативи, мобілізації енергії самого дитячого колективу, за вказівкою комуністичної партії та комсомолу.

А ми часто перетворюємо піонерию на місце, де господарем не є дитина. Там «буває» ініціатива вожатого, задушюючу творчі бажання самої дитини. На пленумі ЦБ ДКО Косарев переконливо доводить це на багатьох прикладах із роботи загонів, ланки, загону, бази.

Про величезну зрівнялівку в дитячій піонерській роботі говорить тов. Косарев. Таку зрівнялівку навряд чи можна де знайти в цілм нашій Радянській Союзі. Старший і молодший піонер спрацьовують цілком однією командою, на одних і тих же питаннях і цілком однаковими відповідями.

Якщо в загоні провадиться «кота та мишка», то тут і 10-15-тирічні хлоп'ята. Ясно, що деякі з них, як і частину хлоп'ят загонів, незадоволені.

Цілком зрозуміло, що коли в загоні щось цікавить, то старшого щось цікавить, а молодшого щось. Він навпаки захоплюється тими справами, як новини техніки, нові винаходи, нові винаходи. Він перед ми повинні пам'ятати, що ми маємо справу з дитиною. І кожний вожатий, що прийшов до загону, має свою улюблену справу. Він чимось цікавиться, захоплюється. При цьому один цікавиться радіом, електрикою, другим письменництвом, третій бути актором, у четвертого го т. д., і т. п.

А що виходить, коли ми не враховуємо тих здорових вимог, якими живе дитина? Що виходить, коли ми не враховуємо інші справи? Внаслідок цього, якщо дитина й ходить в загон, то лише для «відві-

обов'язків». А в цей час вона над чимось працює поза організацією — в себе вдома, у товариша. І це в кращім разі. А частіше, лише тому, що піонер чи школяр не знаходять для себе цікавого ні в загоні, ні в школі, — захоплюється чим завгодно на вулиці, на базарі тощо.

Політична активність, запити дітей зростають надзвичайно. Вони зростають темпами нашої соціалістичної будови. Творча ініціатива хлоп'ят не може вважати на наші застарілі форми роботи. Наш обов'язок оформити здорові, багатогранні потреби й вимоги хлоп'ят — масовим аматорським рухом, утворенням десятків найрізноманітніших гуртків. Тому то пленум визнав за потрібне:

Широко розгорнути мережу різного роду гуртків (радістів, електротехніків, дослідників, кролеводів, авіамоделістів, музик тощо), враховуючи прагнення й бажання широких мас піонерів і школярів.

Для керівництва гуртками треба залучити кваліфіковані кадри робітників, учителів, фахівців, а також досвідчених аматорів із числа старших хлоп'ят.

Щоб ліквідувати паралелізм, ці гуртки треба організовувати, як правило, при загонах разом зі школою і ними повинна керувати піонерорганізація.

Ввести в систему роботи загонів і особливо ланок проведення живих занять із різних галузей науки, техніки, культури (вечори технічної кмітливості, мандрівки по новобудовах, зустріч другій п'ятирічці, колективне читання, політбої, розвідки природних багатств, дослідництво в сільському господарстві, самодіяльні музичні, художні й театральні ранки і інше). Треба показувати й обговорювати роботу гуртків і окремих піонерів, що досягли найбільших наслідків.

Ланка та загін повинні створювати постійну допомогу гурткам, ініціативним групам і окремим піонерам у їхніх починаннях.

ЗАПАЛИТИ ДИТИНУ БАЖАННЯМ ЗРОСТАТИ

Виходячи з головного принципу диткоморганізації, наша робота має бути розрахована на максимальний розвиток творчої самодіяльності.

Нам потрібна така система, такі методи роботи, що штовхали б дитину на чимраз більше й більше зростання. Щоб піонер і школяр збагачувався знаннями, щоб його проінняти бажанням усебічно розвиватись, весь час поширюючи свій кругозір.

Отже, нам треба створювати всякі стимули й можливості до зростання дитини. І тут знову знеособка й зрівнялівка в дитячій середовищі величезною мірою гальмують можливості висуватись дитині.

— Візьміть дитину таку, як вона є, — говорить тов. Золотухін. — Два піонери. Один із них вкладає всього себе в справу, над якою він працює. Другий нічого не робить, його ніщо не цікавить. У піонерським загоні між цими двома піонерами немає ніякої різниці. **Всі вони — піонерська маса, до всіх однаковий загальний підхід.** З цим треба покінчити.

— Кращий піонер заслуговує на більшу увагу й пошану до себе. Для нас має бути ясно: **для ліквідації знеособки, для усунення загального підходу треба ввести в піонерській організації знаки відміни для заохочування кращих.**

Але тут треба пам'ятати головне — роллю всього дитячого колективу у визначенні кращого, у визначенні того, хто заслуговує на цю відзнаку. Хай сама дитяча маса вказує, хто заслуговує на звання передового. На цим ми мусимо виховувати дітей.

Наш обов'язок — виховати в усій масі дітей почуття поваги до свого ди-

тячого водія. Ланковий чи голова загону має бути великим авторитетом в очах усього дитячого колективу. І тут впливає питання про наші керівні дитячі органи, яким пленум приділив велику увагу.

У раді загону діти повинні вбачати свого керівника. Рада загону має бути справді авторитетним органом самих дітей. Діти повинні у своїм керівнім органі **самі** вирішувати життєві питання своєї організації. Причому, тут треба запобігати такому явищу, коли дітей формально використовують для розв'язання питань, а фактично — ще до того, як діти почали обговорювати, питання вже розв'язано наперед — самим вождям.

Не грати треба в керівні органи, а виховувати з дітей справжніх керівників, організаторів. Рада загону має бути **школою активу** в широкому розумінні слова. З дитячим активом треба провадити велику роботу, допомагати йому. Бюро ДКО мусить систематично працювати з дитячим активом, спиратися на нього в розв'язанні тих чи тих питань, у проведенні якихось заходів.

І ось, коли ми говоримо про актив про те, що його не можна загублювати серед усієї маси, зрозуміло стає чому саме нам треба відрізнити активних хлоп'ят і в зовнішніх моментах (значки).

— Візьміть такий стан — наводимо приклад на пленумі, — перерва. Влетять стрімголов, не розбереш хитрої ланки, хто помічник вождя того. Виходить загальне звалище, в хтось не почуває за собою відповідальності, ніхто не вважає за свій обов'язок організувати дітей.

Отже, важливо дуже — виділити актив, установити серед нього знахідки, створити стимул у вихованні дисциплінованості.

Пленум ЦБ ДКО ухвалив ближчим часом по всіх загонах Союзу, провести збори загонів, де з'ясувати піонерів значіння обов'язкового виконання кожним піонером законів ЮП та додержання зовнішніх атрибутів. Зокрема домогтися того, щоб кожен піонер постійно носив червону краватку, піонери, зустрічаючись, віддавали од одному салют.

ШУМОВА ОРКЕСТРА ХАРКІВСЬКОЇ 10 ФЭС

Щоб підвищити відповідальність за роботу в організації, щоб заохочувати кращих, а також для ширшого зростання кадрів піонерського активу, ввести в піонерській організації систему знаків відміни. Доручити ЦБ ДКО негайно опрацювати порядок здійснення цієї системи.

Після перерви у школах ухвалено провести чергові перевибори піонерського активу одночасно по всіх організаціях Союзу. Ці перевибори мають стати переламним моментом у доборі дитячого активу. Готування до перевиборів та самі перевибори мають забезпечити перебудову роботи загонів та ланок за вказівками пленуму.

УДАРНИКА НАВЧАННЯ ОТОЧИТИ УВАГОЮ

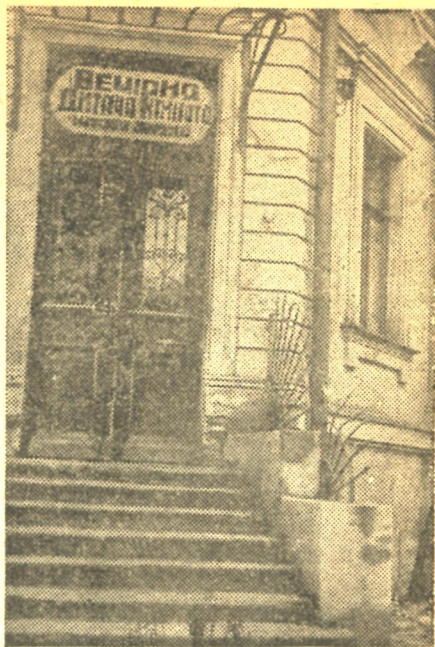
Питання про соціалістичні форми опанування знань, про постать ударника навчання — цього року постали перед нами на всю широчину.

Оголошене всесоюзне змагання охопило весь шкільний фронт — кожну школу, кожну групу, мільйони школярів. Соціалістичне змагання почало правити за основу боротьби у вихованні юного покоління письменних і всебічно розвинених будівників соціалістичного суспільства.

Окремі передові організації досягли величезних успіхів у шкільній роботі. Це виявилось в боротьбі за лекцію, за виконання квартальних і декадних роїтних плянів, за піднесення якості навчання кожного піонера й школяра.

Проте, це не характеризує загального стану. Про це яскравими фактами говорять делегати з України, Казахстану, Ленінграду, ЦЧО.

Тов. Золотухін яскраво доводив, що справжні соціалістичні форми навчання ми часто підмінюємо організаційною шумихою, зайвою помпезністю і, головне, провадимо це без участі ди-ячих мас, без підйому їхньої активності. Тобто починаємо згори.

ПРИ ХАРКІВСЬКОМУ КЛУБІ ЗВ'ЯЗКУ Є ВЕЩІРНЯ ДІТЯЧА КІМНАТА, ДЕ РОБІ ДІТИ МОЖУТЬ НА ВЕЧІР ЗАЛИШАТИ СВОІХ ДІТЕЙ

На пленумі наводили такий приклад: одні з перших склали договір на змагання Москва, Ленінград. І коли перед пленумом пішли до одної московської школи, то виявилось, що більшість дітей про договір нічого не знають.

Де ж причина цього? Чи так треба було починати змагання? Не можна починати з того, що, сидючи в кабінетах, складати договір, брати зобов'язання від «імени багатомільйонної піонерії». Треба було починати з мобілізації активності самих дітей, з низу, а потім уже доходити й до верху. Лише так можна охопити шкільну групу, її слабкі сторони. Лише так можна добратися до кожного піонера, до кожного школяра.

Ми провадимо різні збори, засідання, масові заходи, але при цьому не бачимо окремого учня, його слабких

місць, не помічаємо, яка йому потрібна допомога.

Отже, нам потрібно опцю тонитву за зовнішністю вижити. Треба покінчити з багатодоговірністю, на яку хворіє частина шкіл. Прогнати формалізм у соціалістичнім змаганні.

У соціалістичнім змаганні й ударництві треба зробити наголос на виконанні соціалістичних зобов'язань кожним учнем. Індивідуальний договір має бути такий, щоб він насправді до чогось зобов'язував учня щодня.

Про що треба писати в договорі — записує і тут же відповідає в своїй доповіді тов. Золотухін.

— Про свої слабкі місця, про свої хиби.

— Якщо я, піонер або школяр, хочу оголосити себе ударником, хочу змагатися в боротьбі за знання — мушу сказати: я не встигаю з фізики. Так щоб і було записано: у такий то термін зобов'язуюся підтягнутись із фізики і зліквідувати «хвіст».

— Якщо я іноді не відвідував лекцій, або спізниювався, я мушу зазна-

чити про своє зобов'язання залишити такі й такі погані звички. Треба конкретно, точно й ясно визначити свої слабкі сторони й визначити до чого мушу прагнути. Саме цьому й треба підпорядкувати індивідуальне змагання.

На пленумі виявилася єдина думка, що кожна дитина повинна мати більше одного договору з товарищем і одного — з батьками.

Термін складання договору має бути не більше місячного. Це дасть можливість чіткіше зазначати зобов'язання і збільшить відповідальність хлоп'ят.

У піонерським загоні, в шкільній житті треба зробити ударника центральною фігурою. Треба, щоб у свідомості кожного школяра вклалося, що слово «ударник» — почесне ім'я і кожен може його носити. Але цьому досягнемо тоді, коли оточимо ударника повсякденною увагою, коли будемо всякими засобами заохочувати стимулювати учня стати кращим.

ЗА ДОШКАМИ СОЦЗМАГАННЯ МОЖНА ЩОДНЯ УЗНАТИ, ЯКА ГРУПА НА СЬОГОДНІ ВЕДЕ ПЕРЕД. Москва. 25 зразкова школа

О ФОРМЛЮЄ ГУМОРИСТИЧНУ ШКІЛЬНУ СТІНГАЗЕТУ

Треба того учня, що має звання ударника, заохочувати ще краще стати до навчання, до громадської роботи.

Кого вважати за ударника? Кругом цього питання відбувалися величезні передпленумівські дебати. І не випадково. Це питання справді заслуговує на увагу. Бо в нас є безліч різних форм з цього приводу, думаю, часто абсолютно неправильних, що, безумовно, відбивається на справжньому розвитку ударництва серед дітей.

Пленум дав свою вичерпну вказівку.

Носити почесне звання ударника можна лише той піонер і школяр, що сам добре засвоює всі знання, що дає йому школа, допомагає відомим у навчанні, є зразком повсякденного виконання шкільного режиму, бере участь за зміцнення здоров'я, правильно організовує використання кожного дозволу, бере активну

участь у громадській роботі піонерорганізації й школи.

ПЛЕНУМ УХВАЛИВ:

Для скорішого усунення поверховості, формального підходу боротьби за якість навчання й свідому дисципліну в школі — в центр уваги всієї організації поставити широкий розвиток соцзмагання й ударництва, домігшись ввімкнення до цього кожної ланки, загону, піонера й школяра.

Гасло «жодного піонера, жодного школяра поза індивідуальним змаганням, усі до лав ударників навчання» — має стати основним у розгортанні змагання.

За основне завдання змагання і всієї роботи піонерорганізації в школі вважати опанування знань з кожної дисципліни окремо, пов'язування теорії з практикою, покращення методів викладання кожної дисципліни, утворення зацікавленості в хлоп'ят даною наукою, поглиблення знань і

розвитку кругозору дітей через шкільну й позашкільну роботу.

Боротьба за свідому дисципліну, за твердий соціалістичний порядок у школі, проти хуліганства й псування шкільного майна — усе це треба поставити, як класово-політичне завдання перед кожним піонером, школярем.

Пленум ухвалив на кінець першого і початок другого півріччя навчального року провести по цілому Радянському Союзу широкую кампанію перевірки виконання соцдоговорів, складених між організаціями, районами, школами, і індивідуальних зобов'язань піонерів, школярів. Преміювати кращі організації, школи, групи і кращих ударників навчання.

Головним завданням керівництва вважати розгортання індивідуального змагання кожного піонера й школяра. Після проведення загальних підсумків змагань по всьому СРСР не пізніше 15 лютого 1933 р. преміювати

кращі організації всесоюзними преміями.

Пленум ухвалив також ввести єдиний у Союзі значок ударника навчання. Цим самим ухвалено ліквідувати й заборонити введення всяких значків, посвідчень, мандатів ударників навчання місцевими організаціями окремих школами.

Президії ЦБ доручено в місячний термін виробити значок і порядок його видачі.

ВИХОВАТИ ЛЮДИНУ, ГІДНУ СВОЄЇ КЛАСИ.

Окрему увагу пленум приділив питанням боротьби за класово-ідеологічне загартовання, за комуністичне виховання в школі й піонерзагоні.

Діти повинні розумітися на питаннях шаленого опору, що чинить класовий ворог нашому соціалістичному наступові.

ПІОНЕРИ - УДАРНИКИ ВИГОТОВЛЯЮТЬ ІГРАШКИ ДЛЯ КОЛГОСПНИХ ДІТЯЧИХ ЯС

Боротьба куркульні проти партії та пролетарської держави останнього часу набрала зв'язних і знахабнених форм. Це почало виявлятися і на вбивствах дітей (Павлик Морозов, Коля Мякотін — на Уралі).

На цій боротьбі, на перемогах більшовицької партії над класовим ворогом треба виховувати в дитини пильність і непримиренність до ворожих класів.

На пленумі виступали заслужені представники старої більшовицької гвардії. Т.т. Подвойський, Сталь, Н. К. Крупська, звертались до делегатів пленуму, а через них і до всього комсомолу, з закликом:

— Виховуйте дитину в дусі традицій Ленінової партії. Виховуйте молоде покоління в дусі щиросердого відданості більшовикам!

— Щоб дитина розуміла, як бореться, перемагає комуністична партія, треба вчитися на тій, як працює партійний осередок на виробництві, в цеху. Це один із важливих моментів.

Політично виховати піонера — значить домогтись, щоб він був ударником навчання, був культурний, був політичний водій дітей.

У наших лавах виховується нова людина, якій мають бути чужі старі буржуазні звички.

ПОСТАНОВА ЦБ ДКО ЦК ЛКСМУ

1. ВВАЖАТИ ЗА ПОТРІБНЕ ПРОВЕСТИ ПЕРЕВИБОРИ ДИТ. САМОВРЯДУВАННЯ ПО ШКОЛАХ УКРАЇНИ ВІД 15/II ДО 15/III-33 р.
2. ЗАПРОПОНУВАТИ ОБЛЮРАМ ДКО МОБІЛІЗУВАТИ ПІОНЕРЗАГОНИ ТА ШИРОКІ МАСИ ДІТЕЙ НА УЧАСТЬ У ПЕРЕВИБОРНІЙ КАМПАНІЇ.
3. ЗАПРОПОНУВАТИ ОБЛНАРОСВІТАМ ТА СЕЛЕКРАМ ДКО ПРОВЕСТИ ВИБОРЧІ ОБСТЕЖЕННЯ СТАНУ РОБОТИ ДСВ.
4. ДОРУЧИТИ БРИГАДІ В СКЛАДІ Т.т. ГЯДЯНСЬКОЇ, ТИРИНА ТА ЯРОСЛАВЕНКА ДО 10/II, НА ПІДСТАВІ УЗАГАЛЬНЕНОГО ДОСВІДУ ЗА ПЕРШЕ ПІВРІЧЧЯ РОБОТИ ДСВ, ЗРОБИТИ ПЕВНІ ПОПРАВКИ ДО ПОЛОЖЕННЯ ПРО ДИТЯЧЕ САМОВРЯДУВАННЯ.

ГОЛОВА ЦБ ДКО — ПОПОВ
ЗАСТ. НКО — КАРПЕКО

Як зміцнити піонерорганізації села

Виконання плянів першої п'ятирічки, соціалістична перебудова села відбувається з величезним піднесенням творчої активності робітництва, широких мас колгоспників. Перебудова села проходить в умовах гострої класової боротьби, недобитки куркульства намагаються явними, а більше замаскованими діями, чинити опір соціалістичному будівництву на всіх ділянках нашої роботи. Класовий ворог намагається також впливати на виховання молодого покоління. Це особливо яскраво виявляється на селі.

Разом з піднесенням активності трудящих мас значно зросла політична активність дітей.

Діти не тільки свідки, а й активні, свідомі учасники боротьби й будівництва.

Але політичну активність дітей ще не повністю забезпечено впливом піонерорганізації, недостатньо скеровано на здійснення найважливіших завдань роботи школи; піонерзагони на селі переживають ряд серйозних труднощів роботи. **Стан піонерорганізації села пленум ЦБ ДКО визнав за надто незадовільний.**

І основна причина такого стану є невиконання постанов партії, VII все-союзної конференції ВЛКСМ про перебудову роботи загонів ЮП, забезпечення кадрами, перебудову й зміцнення керівництва в повсякденній роботі загонів. Не розгорнено самодіяльності піонерів, не задоволено вирослих здорових культурних потреб дітей.

Піонерську організацію села треба зміцнити, і пленум ЦБ ДКО накреслив до цього ряд конкретних заходів.

І. ОРГАНІЗАЦІЙНО ОФОРМИТИ ЗАГОНИ ЮП

У наших багатьох організаціях, особливо сільських, є велика печіткість організаційних форм загонів та ланок. Ще й досі є такі піонерзагони, що нараховують від 25 до 200-300 піонерів; ще й досі ланки нараховують 15-20 дітей; багато організацій мають ланок зовсім і навіть загони фактично не працюють, а всю роботу провадять цілою базою. У багатьох загонах нема чіткого визначення складу ради загону і там піонери самі завжди знають, чи це рада загону сиділає, чи збори загону.

Отож недаремно сталося так, що такої організаційної печіткості, робота цих організацій занепадала. Годі вже й говорити про увагу кожному окремому піонерові, його інтересам, потребам, особливостям; навіть і натягнути на правильну організацію самодіяльності дітей не може бути, коли не організовано ланки, не обрано ланкових не працює рада загону тощо.

На все це звернув величезну увагу пленуму доповідач **т. Архіпов**. Доповідач, делегат пленуму в своїх виступах і, нарешті, сама постанова пленуму особливо гостро підкреслюють потребу негайного організаційного оформлення й зміцнення піонерзагонів.

Протягом місяця всі піонерзагони розподілити на ланки. У кожному загоні утворити раду загону. Такий вказ пленуму.

а) Ланка, як правило, об'єднує 12 піонерів. Вона об'єднує піонерів, що вчаться в одній групі, товаришів і зацікавлених спільною роботою. Це дає можливість краще організувати роботу ланки, розвинути само

альність дітей на конкретних ділянках.

Ланка обирає ланкового і помічника. Періодично, в терміни, що їх встановлює бюро ДКО, провадять перевірки піонерактиву (ланкових, помічників тощо).

б) Загін ЮП складається з 4-5 ланок (40-50 піонерів). Тут об'єднуються ланки піонерів рівнобіжних груп (приблизно, 6 А і 6 В). Якщо організувати загін за таким принципом не можна (коли відсутні рівнобіжні групи тощо), то в загоні об'єднуються ланки піонерів суміжних груп (приблизно, група 5 і 6).

в) У кожному загоні утворюється рада загону — з ланкових та їхніх помічників, вожатого загону та його помічника, голови ради загону. Голову ради обирають на зборах загону, б'єсь склад ради затверджують збори.

Рада загону існує не лише для того, щоб підготувати ланкових до роботи в ланках. Рада загону є штаб керівництва всієї роботи цілого загону.

Окремі піонерробітники припустили у своїй роботі помилки, викривлення: вожаті або рада загону самі признавали вожатих ланок, голів ради загону. Ці помилки треба негайно виправити. **Бази ЮП на селі ліквідується**, як зайву організаційну надбудову що не виправдує себе в практичній роботі.

II. ПІДНЕСИТИ ЯКІСТЬ РОБОТИ ЛАНОК І ЗАГОНУ, ОРГАНІЗУВАТИ САМОДІЯЛЬНІСТЬ ДІТЕЙ

Організаційне оформлення має бути тісно пов'язано з піднесенням якості роботи ланки, загону, широким розвитком самодіяльності піонерів і запровадженням живих, мальовничих форм роботи.

Чимало зборів загонів ЮП провадиться з виборами президії, довгими доповідями, резолюціями. Пленум категорично заборонив провадити збори в такий спосіб.

Треба, крім розмови на тему, що цікавить дітей, широко використовувати

ти гри, пісні, танки, фізкультурні вправи, читання художньої літератури, виступ ланок, гуртків, аматорських груп та окремих піонерів — з показом наслідків своєї роботи.

Залежно від часу, умов роботи, вимог піонерів, збори загону, ланки провадяться різноманітними формами: вилазка, катання на ковзанах, санках, громадська робота й інші.

Значне місце в усій роботі загону має забрати дитяча самодіяльність, активність.

За керівництвом і допомогою від вожатого піонери самі накреслюють роботу, плянують її, виконують і обліковують наслідки.

Для задоволення здорових вимог дітей — при загонах організується, на добровільних засадах, групи піонерів: трактористів, свиноводів, кроліводів, садоводів, городників; гуртки культурно-технічних досліджень, краснавчої роботи, вивчення природних скарбів нашої країни тощо. Широко треба розгорнути змагання за кращу організацію роботи.

Залучити до цієї роботи в загоні вчителя, агронома, досвідченого колгоспника, тракториста, робітника МТС.

Використати для цієї роботи будинки колективіста, сельбуду, хати-читальні, червоні кутки колгоспу, організувати спеціальні дні та години роботи з дітьми: кіно, вистави для дітей, масові гри, пісні, художнє читання, вечори та ранки самодіяльної творчості дітей.

Пленум ухвалив, щоб по всіх загонах організувати заняття з фізкультури: гри на повітрі, прогулянки, катання на ковзанах, лижах, санчатах. При загоні, разом зі школою, має бути організовано фізкультмайданчик. Ковзанку.

Загін має організувати воєнну пропаганду: воєнно - спортивні гри, стрі-

лецьку справу, заняття з топографічної сигналізації, першої допомоги. Треба розповісти дітям про героїчні події Червоної армії, про її командирів.

Щоб організувати воєнно-фізкультурну роботу, треба залучити осередки ТСО, червоних партизанів, учасників громадянської війни та демобілізованих червоноармійців.

III. БОРІТЬБИ ЗА ЯКІСТЬ НАВЧАННЯ — ГОЛОВНУ УВАГУ

Набагато має підвестися ролі загону ЮП у боротьбі за якість навчання на конкретних ділянках: за високі якість використання 45 хвилин лекції, виконання навчальних завдань, правил унутрішнього розпорядку школи, чистоти, охайності поменшків кожного учня, чистий зошит, книжки, виявлення прогулів, забезпечення відвідування школи всіма учнями.

Соціалістичне змагання й удариство, як основна метода соціалістичної організації праці, широко розгорталися в школі й серед ЮП. Не школи, загону, що не ввмкнулися до змагання. За чергове завдання роботи ЮП в школі має бути поліпшення обліку, контролю, перевірки виконання; стимулювати й далі, розгортати поруч з колективними формами змагання, індивідуальні. Жадного учня, піонера не повинно залишити поза індивідуальним змаганням, тісно пов'язаним із взаємодопомогою, удариством у навчанні й громадській роботі.

Піонерська організація села повинна домогтися, щоб у загально-колгоспних чи спеціально організованих ма-стернях лагодили дитяче взуття. Діти не повинні битись організації в кожній школі гарячих сніданків із продуктів, зібраних із шкільного городу, а також продуктів батьків (колгоспу).

IV. «ПІОНЕР — УСІМ ДІТЯМ ЗРАЗОК»

Пленум ЦБ ДКО підкреслив потре-
бу цілковито здійснити гасло «Піонер
— усім дітям зразок». Домогтися
від піонерів зразковості у навчанні,
дисципліні, зневажити до класового
ворога, бережливого ставлення до со-
ціалістичної власності, її захисту й
оборони. Боротьба з релігійними забобонами, проти національної ворожнечі, некультурності, лайки, бруду. Піонери подають зразки культурної поведінки, прищеплюють звички культурного відпочинку: читання газет, книжок, слухання радіо; борються за чистоту й охайність у масі дітей і в родині.

Загін, ланка перевіряють кожного піонера, як він домагається зразковості у своїй повсякденній роботі, навчанні, поведінці. Роботу піонерів обговорювати на зборах ланки, загону, відзначаючи кращих піонерів, заохочуючи ганебні вчинки. Широко висвітлювати це в пресі.

V. ПІДНЕСТИ ЯКІСТЬ ПОЛІТИКО - ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Перед нами стоїть завдання — посилити боротьбу з класово-ворожими впливами на дітей.

На повсякденних прикладах боротьби і будівництва треба розкривати суть класово-ворожих виступів, виховати в дітях класову пильність і опір класовому ворогові; знайомити дітей з фактами класової боротьби куркульства, їхніми виступами проти колгоспного будівництва, виконання господарсько - політичних кампаній. Пояснити досягнення першої п'ятирічки, труднощі будівництва. Ознайомити з важливішими постановами партії та уряду про колгоспне будівництво, організовуючи допомогу партійним, комсомольським осередкам у виявленні

зривників хлібозаготівель, крадіжок хліба, приховування хліба від держави.

VI. СЕЛО — В ЦЕНТР УВАГИ КЕРІВНИЦТВА

Незадовільний стан піонерської організації на селі, що ми його маємо тепер, великою мірою залежить від того, що керівництво організацією не звертало достатньої уваги селу. Це визначили цілком одверто делегати пленуму. Зокрема це підкреслював у своїй промові голова ЦБ ДКО України тов. Попов. Зміцнення сільських піонерорганізацій у сучасний період — є основне завдання керівництва. — Така ухвала пленуму. З цією метою пленум запропонував:

а) ЦБ та облбюрам виділити із складу своїх представників спеціальних інструкторів по селу. Заступники голів ЦБ та облбюр мають здійснити практичне керівництво піонерзагонами села. Збільшити виїзди всіх працівників ЦБ та ОБ до сільських піонерзагонів. Працівники ОБ та РБ, виїжджаючи до загону на село, мають перебувати там не менше 5-7 днів, допомагаючи провести збори піонерів, інструктуючи вожатого та піонерактив.

б) Працівники РБ ДКО повинні три чверти свого часу бути серед маси дітей (школа, загін) і менш сидіти в апараті райкому: вивчати кращі зразки роботи, переносити в загони й школи району.

Не тільки обстежувати, вивчати, контролювати, а, головню, допомогти практичними порадами, методичними вказівками. Проводити 2 рази на місяць наради вожатих з конкретних питань: як провести збори загону, політінформацію, організувати ланку на боротьбу за опанування математики, практичне засвоєння нової гри, пісні, фізкультзарядки, обмін досвідом, кра-

щими зразками роботи; інструктивні розмови та інші.

в) Всі бюро ДЮ мають своєчасно давати відповіді на листи та заяви вожатих, піонерів, даючи їм конкретну допомогу та практичні вказівки.

VII. СУСПІЛЬНІСТЬ НА ДОПОМОГУ ПІОНЕРОРГАНІЗАЦІЇ СЕЛА

Пленум у своїх ухвалах вимагає, щоб лінією:

1) **Наркомосу та відділів Наросвіти** забезпечити кожній школі дитячу бібліотеку.

2) **Союзкіно** — виділити в кожному районі не менше однієї кіно-пересувки для спеціального обслуговування дітей та організувати спеціальні кіно-сеанси для дітей.

3) **Комітету радіомовлення** — забезпечити постачання шкіл та загонів села радіо-апаратурою, щоб дати можливість піонерзагонам організувати в школах радіо-приймач та слухання радіо дітьми.

4) **Екскурсійно - туристські станції** — охопити своєю роботою не

менше 50% (до загальної кількості тих, кого обслуговується) дітей сільськогосподарських організацій спеціальні екскурсії сільських піонерів - ударників не менше 50-70 чол. до Москви.

5) **Будинки колективіста, сельбудинки, клуби, бібліотеки** — виділити спеціальні дні та години обслуговування дітей.

6) **Ради фізкультури, ТСО, УЧХ** — забезпечити матеріальну базу та кадри для розгортання військово-фізкультурної роботи в сільських піонерзагонах.

Кожен РБ, КСМ осередок та вожатий мають дбати за те, щоб ці організації на місцях справді заходилися конкретно допомагати справі комуністичного виховання, зокрема на селі.

VIII. МІСТО — НА ДОПОМОГУ СЕЛУ

Питання зв'язку піонерів міста та села є важливе політичне завдання. Не повинно бути жодного загону міста, що не зв'язався з піонерами села. Кожне МБ та РБ має негайно організувати прикріплення міських піонерзагонів та дитустанов до сільських.

Піонерзагін міста, міська школа, дитячий театр, клуб, будинок культури, бібліотека, текстанція тощо — повинні взяти культурне шефство над загонами та школами села.

Св'язу підшефові на село треба систематично надсилати газети, книжки, журнали, зошити, олівці, п'єси, гри, пісні, устаткування. Треба організовувати взаємоперевірку роботи, ознайомлення з кращим досвідом, шляхом листування та надсилки бригад кращих піонерів із міста до села, навпаки. Треба організовувати запрошення в гості піонерів села до міських дітей, зв'язати товаришування окремих дітей, індивідуальні та групові екскурсії до міських шкіл, музеїв, підприємств.

ЯКИМ ПОВИНЕН БУТИ ПІОНЕРВОЖАТИЙ

Третє питання, що його розглянув пленум ЦБ ДКО, — це про «заходи для підготовки й перепідготовки піонеркадрів» (доповідач т. Іванов).

Саме в цій доповіді яскраво змальовано вкрай незадовільний стан кадрів піонервожатих. Приблизно до 50% піонерзагонів не мають зовсім вожатих. Якість вожатих, що їх виділяє комсомольський осередок, не відповідає вимогам. Це доводив багатьма прикладами і доповідач т. Іванов, і всі делегати пленуму, що обговорювали доповідь.

Між тим, саме через те, що вожатий піонерзагону слабкий, не знає, як організувати дітей на цікаву й корисну роботу, не вчиться цього, не одержує підтримки від райбюро, не має конкретної допомоги в роботі — саме через це, головню, ми маємо погану роботу в загонах.

Пленум ЦБ ДКО у своїх рішеннях дав чітку відповідь на такі питання:

1. ДЕ ВЗЯТИ ВОЖАТИХ ПІОНЕРЗАГОНІВ?

Комсомольська організація останнього часу настільки зросла, зміцніла і кількісно й ідейно - політично, що має всі можливості забезпечити кожен піонерзагін (50 чол.) комсомольцем-вожатим. Той комсомольський осередок, що й досі не забезпечив кожного загону вожатим — недооцінює політичної ролі й значіння піонерорганізації. Він недооцінює відповідальності, покладеної на кожен комсомольський осередок рішеннями партії й комсомолу про виховання дітей. Бюра осередків, що досі не забезпечили вожатими всіх загонів, треба притягти до суворого партійно-комсомольського права.

За забезпечення кожного піонерзагону комсомольцем - вожатим має активно битись кожна комсомольська організація.

2. КОГО САМЕ ВИДІЛЯТИ НА ВОЖАТОГО ЗАГОНУ?

Це повинен бути комсомолец, що працює на підприємстві або в колгоспі, ударник. Він повинен мати політичну підготовку не нижче політшколи 2 ступня. Віком не молодше 18 років. Загальна освіта цього комсомольця має бути не нижче 7-річки в місті та в промислових районах, і не нижче 4-річки в сільських районах. Такого комсомольця має **обрати** комсомольський осередок на бюро й на загальних зборах осередку.

Вожатий загону повинен мати помічника. Цього помічника має виділити комсомольський осередок із складу піонерів - комсомольців. Завдання районних та міських бюро, здійснюючи загальне керівництво вожатим, вести спеціальну роботу з поміжжати (розмови, семінари), поступово готуючи їх, за безпосереднім керівництвом вожатого, до самостійної роботи з дітьми.

Бюра осередку повинно допомагати й керувати роботою вожатого, створити умови, щоб він добре виконував свою основну комсомольську навантажу.

3. ЯК ПІДГОТУВАТИ ВОЖАТОГО ДО РОБОТИ В ЗАГОНІ?

Новообраний вожатий має стати до роботи в загоні лише після того, як він дістане **обов'язкову** для нього мі-

сячну підготову в міжрайонній або обласній школі готування вожатих.

Пленум ухвалив, щоб протягом 1933 року підготувати й перепідготувати в цих школах усіх піонервожатих, і новообраних, і тих, що вже працюють у загонах. Програма цих шкіл має складатися з таких питань: 1) Вивчити конкретні форми й методи роботи в загоні. 2) Обізнатись із програмами, методами та організацією роботи школи. 3) Обізнатись із віковими особливостями різних груп дітей. 4) Опрацювати чергові завдання партії й комсомолу.

4. ЩО ПОВИНЕН ЗНАТИ ВОЖАТИЙ ЗАГОНУ?

Пленум ухвалив мінімум знань для кожного вожатого загону. Ось із чого складається цей мінімум:

1. Мати уявлення про програми школи та про навчальний процес школи.

2. Знати організаційну побудову піонерорганізації.

3. Знати методику й практику роботи піонерзагону.

4. Уміти провести з дітьми цікаво й зрозуміло розмови про партію, про комсомол, про життя робітників у капіталістичних країнах, про Червоному армію, про колгоспне будівництво.

5. Бути обізнаним з віковими особливостями дітей різних вікових груп.

6. Мати елементарні знання й уміння з фізкультури.

7. Уміти організовано провести воєнну гру.

8. Мати елементарні знання з топографії, сигналізації та зв'язку.

9. обов'язково знати 9-10 пісень, стільки ж ігор.

10. Читати та вивчати художню літературу для дітей і дорослих.

11. Уміти жваво й мальовничо провести збори загону.

12. Уміти правильно організувати через самих дітей розподіл наванта-

жень серед піонерів, беручи до уваги зацікавленість, здібності й прагнення кожного піонера.

Ось мінімум тих знань та вмінь, що ними повинен володіти кожен вожатий піонерзагону. Не опанувавши цього мінімуму, вожатий не може вважатися за доброго працівника, що його обрав комсомольський осередок і доручив йому почесну роль вихователя 50 майбутніх комуністів. Опанувавши цей мінімум, кожен вожатий загону має поширювати й поглиблювати далі свої знання й уміння керувати своїм загonom.

5. ЯКИМИ ШЛЯХАМИ ВОЖАТИЙ МАЄ ОПАНУВАТИ СВІЙ МІНІМУМ ТА ПОШИРЮВАТИ ЙОГО?

Поперше — успішно закінчити місячну школу вожатих.

Подруге — відвідувати семінар піонервожатих, що, за вказівками ЦК ВКП(б), має бути організований при кожному кабінеті партосвіти. У сільських районах мають бути кушові семінари. В цих семінарах вожатий учитиметься з таких питань: 1) Основи лєнінізму, історія партії та питання поточної політики. 2) Форми й методи роботи в загоні. 3) Вивчення пісень, ігор та фізкультури і 4) Обмін досвідом роботи між вожатими загонів.

Потрєте — вступити й систематично вчитись на заочнім відділі факультету комитруху при заочнім інституті підвищення кваліфікації педагогів.

Почетверте — всю свою роботу вести в тісній контакт з учительством, брати участь у виробничих нарадах школи, учительських методконференціях.

6. ХТО МАЄ ДОПОМАГАТИ ВОЖАТОМУ В ЙОГО РОБОТІ?

1. Пленум ухвалив забезпечити 1933 року видання капітальних книжок для вожатого з питань політосві-

ти, про роботу різних гуртків, про загонів та ланкові збори, про роботу з піонерактивом, про роботу з ударниками навчання. Зокрема вже почали готувати до друку «Порадник вожатого міського та сільського загону».

2. На керівний журнал комдотруху «Вожатий» (а на Україні — «Дитячий рух») пленум поклав завдання: а) обізнати вожатого з методами та програмами роботи радянської школи; б) організувати консультацію для вожатих з питань їхньої роботи, рекомендувати книжки для читання вожатому; в) висвітлювати досвід роботи кращих вожатих та кращих загонів; г) ввести «трибуну вожатого», де обговорювати дискусійні питання роботи, друкувати думки вожатих про їхню роботу і про поліпшення її.

3. Пленум зобов'язав кожне РБ ДКО організувати для методдопомог вожатим райметодцентр (кабінет вожатого, кімнату вожатого, будинок КДР).

4. Учитель, агроном, лікар, техник, інженер, майстер мають бути залучені до практичної роботи в піонерзагоні, до керівництва окремими гуртками, аматорськими групами. Учитель має своїми порадами допомогти вожатому опанувати педагогічний підхід до різних вікових груп дітей.

Усі ці сили кожен вожатий зобов'язаний залучити на допомогу в роботі загону.

БІЛЬШЕ УВАГИ ВОЖАТОМУ ЗАГОНУ!

Великою хвилю в керівництві піонерорганізацією від районних бюр, комсомольських комітетів та осередків є те, що це керівництво здебільша здійснюють через базового вожатого. Не говорячи вже про те, що МБ, РБ та КСМ комітети й осередки повинні бути щільно зв'язані з піонерактивом, з ланковим тощо, — часто в практиці роботи райбюра та КСМ осередки не здійснюють свого керівництва навіть

вожатими загонів. Вожатого загону забули, все передоручили базовому вожатому.

Пленум зробив категоричний наголос на неприпустимості цього явища.

От чому, розглядаючи питання системи підготовки кадрів піонерпрацівників, поруч із постановами про готування базових вожатих, працівників РБ, МБ та наукових, висококваліфікованих працівників КДР, пленум звернув головну увагу на загонного вожатого. Він бо є основна фігура в комсомольським керівництві піонеррухом.

Районні бюро та КСМ осередки повинні дбати за кращі умови роботи вожатого загону. Всі РБ ДКО повинні ввести преміювання та заохочування кращих вожатих (коштами, посилюю до будинків відпочинку, на навчання, просуненням у роботі, показом кращих вожатих на сторінках преси).

Райнаросвіта та завідувачі шкіл мають подбати про:

а) методичну допомогу вожатому через своїх інспекторів, інструкторів, методистів та окремих учителів;

б) готування вожатих до педагогічної роботи, виконуючи цим самим ухвалу ЦК ВКП(б) про те, що вожаті мають стати цінним резервом педкадрів;

в) обговорення питань піонерроботи на вчительських нарадах та конференціях;

г) постачання вожатому літератури, нарівні з учительством.

Профспілки мають дбати про те, щоб:

а) вожатому загону було забезпечено працювати на першу зміну на виробництві,

б) виділити місця для вожатих у загальних будинках відпочинку, санаторіях, а також дбати про організацію спеціальних оздоровчих баз для вожатих,

в) на допомогу вожатому виділити спеціалістів, старих робітників.

ПАМ'ЯТИ ЮНОГО БІЛЬШОВИКА — ПАВЛИКА МОРОЗОВА

В. ЗОЛОТУХІН

ВІН ЗРОСТАВ БІЛЬШОВИКОМ

Про село Герасимівку, що розташувалося коло самої тайги на Уралі і що перебуває на відстані 50 кілометрів від залізниці і від культурного центру, досі мало хто знав. Знали про нього ті, хто був у ній для проведення тих чи тих заходів. Знали про нього працівники радянських, партійних, і громадських організацій Тавдинського району. Нині про це далеко і все ще недосить культурне село, про ту подію, яка сталася в ній не так давно, повинна знати ціла радянська суспільність нашої великої країни, повинні знати всі трудящі і мільйонні маси піонерів і школярів.

З цього села телеграф приніс коротке, тяжке повідомлення: «**3-го вересня в селі Герасимівці, Тавдинського району, Уральської області, озвірілі куркулі забили 13-літнього піонера Павлика Морозова і його молодшого брата Федю**».

Як це могло статися? Чому куркулі вибрали своєю жертвою Павлика? І що собою являє цей білявий, блакитноокий хлопчисько?

Павлик Морозов був на рік молодший за пролетарський Жовтень, — він народився 1918 року, він зростав і виховувався разом із Жовтнем. Не вважаючи на юний вік, Павлик показав себе справжнім більшовиком, що не лякався озвірілого куркульства.

Як справжній більшовик, він викривав усякі вихватки клясового ворога, будучи цілком відданий інтересам партії і пролетарської держави. Недарма в себе в селі Герасимівці він мав звання «Пашка - комуніст». Він заслужив

це звання — кращого з кращих юного лєнінця, над вихованням яких працює, за проводом партії й комсомолу, наша піонерська організація.

В інтересах партії Павлик не зупинявся ні перед чим, навіть перед викриттям свого батька — підкуркульника. Це він, Павлик Морозов, заявив пролетарському суду, що судив його батька Морозова Трохима за те, що той, коли був головою сільської ради, підробляв документи втікачам-куркулям: «Дядечки судді, мій батько творив явну контрреволюцію. Я, як піонер, змушений це сказати. Мій батько не оборонець інтересів Жовтня, він всіляко допомагає куркулям, стоїть за них горою, і я не як син, а як піонер, прошу притягти до судового права мого батька».

Це сказав 13-літній піонер Павлик. Це вже визначає його лице, як юного більшовика, цілком відданого інтересам партії. Ціле своє недовголітнє життя Павлик присвятив інтересам пролетарської революції, невтомно викриваючи антирадянські контрреволюційні вихватки куркулів у своїм селі. Це він викрив свого діда, що заховав куркульське майно. Він указав владі на куркуля Кулуканова, який крав громадський хліб. Це він викрив куркуля Шадрікова, що переховував зброю. Це він «вивіз на чисту воду» куркуля Сіліча, що спекулював.

Цей перелік можна було б збільшити, але досить і цього, щоб характеризувати Павлика Морозова, як міцного більшовика, хоч віком ще дуже юного.

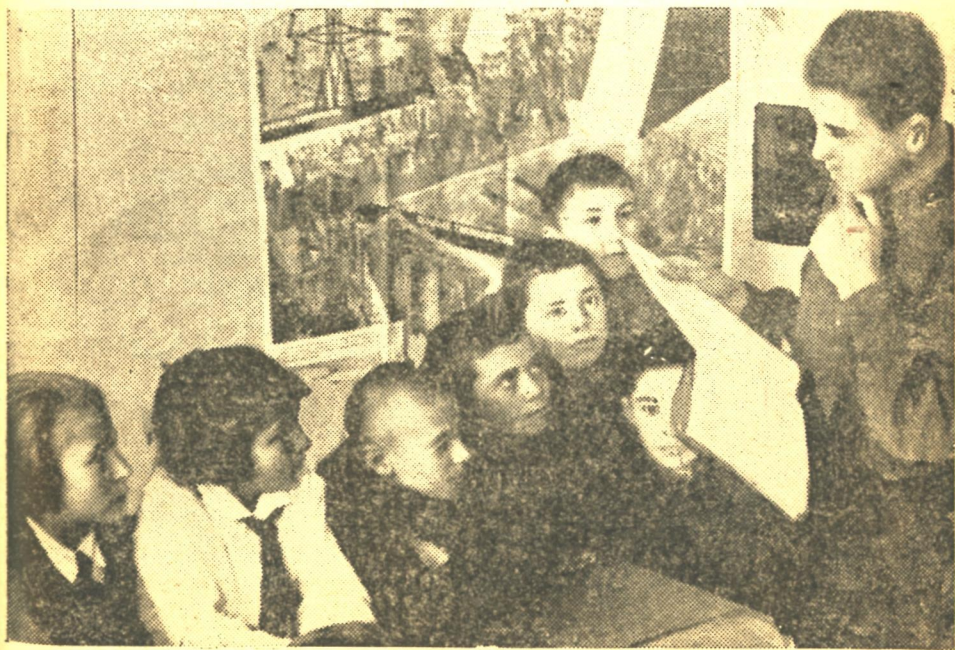
Куркульня зненавиділа Павлика. Куркулі намагалися залякати його різними погрозами, але Павлик і далі викривав їх, не вважаючи ні на які погрози. І куркульство села Герасимівки вирішило знищити Павлика—Павлик став жертвою рук озвірих куркулів.

Яке справді світле, героїчне життя в цього юного лєнінця. Життя й боротьба Павлика будуть однією з яскравих сторінок історії дитячого комуністичного руху. Його виховала, за проводом партії й комсомолу, наша піонерська організація. Перебуваючи в лавах піонерської організації, Павлик став непримиренним борцем на фронті класової боротьби.

Піонерська організація мусить готувати класово міцних, відданих інтересам партії, стійких будівників комуністичного суспільства, що не бояться ніяких труднощів. Життя й боротьба Павлика Морозова є яскраве підтвердження того, що піонерорганізація впорється з цим завданням.

Але чимало ще тіневих сторін у роботі організації. Ми ще не навчилися достатньою мірою оточувати увагою й піклуванням крапих передових хлоп'ят із нового покоління. Деякі організації не вживають потрібних заходів до оборони від озвірилого куркульства наших юних більшовиків, яких ми виховуємо в своїх таки власних лавах. Цей найважливіший політичний висновок з убивства Павлика повинні зробити для себе всі піонерорганізації Радянського Союзу.

Павлик у себе, в с. Герасимівці не був оточений потрібним піклуванням, підтримкою й увагою від піонерорганізації, від радянської громадськості. Неодноразові погрози на адресу Павлика не знаходили потрібної відсічі від громадських організацій с. Герасимівки. Ці організації не вжили потрібних заходів, щоб попередити той злочин, що там стався. І тільки, коли озвіріле куркульство перервало життя юного більшовика Морозова,

про нього заговорили всі й почали вживати заходів до куркулів, що розперезалися. Тільки тоді почали говорити про Павлика, як про юного героя, що віддав своє життя в справі партії.

Так, ми разом з радянською громадськістю с. Герасимівки, з усією громадськістю Радянського Союзу повинні сказати, що Павлик, цей 13-літній піонер—загинув як герой на фронті класової боротьби. Але разом з тим треба зробити для себе з цієї події величезні політичні висновки, які полягають у збільшенні піклування за нову людину, що зростає в наших організаціях. Ми повинні створити в організації такі умови, за яких кожна людина, кожен член організації був би оточений увагою і піклуванням від колективу, щоб він завжди відчував підтримку від організації. Цього ми повинні досягти, щоб запобігти подальшому повторенню таких випадків.

Озвіріла куркульня, передбачаючи неминучу загибель, не зупиняється ні перед чим. Всякими способами, всякою зброєю вона намагається зірвати переможне будівництво в нашій країні. Але ніякі жертви нас не залякають. Піонерорганізація Союзу, мільйонні маси дітей трудящих на вбивство Павлика Морозова відповідають ще посиленішою боротьбою за готування з себе, за проводом партії й комсомолу, всебічно розвинених будівників комуністичного суспільства. На подію в с. Герасимівці мільйонні маси дітей відповідають посиленням боротьби за опанування знань, як частини загальної боротьби пролетаріату. Вони відповідають вступом до лав піонерорганізації, бо вони хочуть і будуть такі ж безстрашні борці, як був Павлик. Запорука цьому—надзвичайне піклування й увага, якими оточила партія і радянська влада дітей трудящих.

Павлика Морозова і його дев'ятилітнього брата Федю зарізано, коли вони поверталися з лісу з ягодами до села. Це було 3 вересня 1932 року.

Убивці:

КУЛУКАНОВ, А. І. — 1862 року народження. Соціальним походженням — куркуль. Мав найману робочу силу, жорстоко визискуючи своїх наймитів. Мав тверде завдання з хлібозаготівель. 1931 року був під судом за злісне нездавання й приховування хлібної зайвини.

МОРОЗОВ СЕРГІЙ — 1851 року народження. Походить з родини тюремного наглядача.

МОРОЗОВА КСЕНІЯ — 1852 року народження. Дружина Морозова, С. С.

МОРОЗОВ ДАНИЛО — 1913 року народження. Онук Морозова, С. С., двоюрідний брат піонера Павла. Перед арештом жив і виховувався в діда.

Суд над убивцями відбувся 25 листопада в Тавді, Уральської області. Процес був показовий. Після триденного розгляду справи суд ухвалив:

Куркуля Кулуканова — організатора й надхненника вбивства, підкуркульників Морозова Сергія і Морозова Данила — діда й двоюрідного брата Павлика — безпосередніх убивців, Морозову Ксенію — бабку Павликову, — що покрила злочин, — РОЗСТРІЛЯТИ.

НА СЛАВНІМ ПОСТУ

*Хоч убий,
однаково не вийду
з піонерів!*

Мати Павлика Морозова розказує:

— Пригадую, прибіг одного разу Пашка радісний. Кричить: „А я, мамко, піонером став!“ Не зрозуміла я тоді, про що це він каже. Слово незрозуміле сказав — піонер.

— Що ж це таке? Питаю його.

— Піонер, — підсів до мене Пашка. А в самого очі блищать. — Піонер найперодівший. Учителка нам сказала: „Піонери — помічники партії й комсомолів. Ми тепер будемо боротися проти класового ворога, проти куркулів“. І Пашка довго по-серйозному розказував мені, що думають робити піонери.

Прийшов батько. Пашка до його:

— Тату, в піонери записався! і тепер, знаєш...

Не договорив Пашка. Як звір, гиркнув на нього батько і побив. Довго ходив Пашка з синаками.

А потім так і пішло. Що не день, то Пашку й б'ють. Голодом моровив батько, з дому виганяв. Але пашка не здався.

— Хоч убий, однаково не вийду з піонерів!

І не вийшов...

ПАВЛИК МОРОЗОВ

брат Павлика) Рибалили разом. І ночувати залишилися разом Коло багаття вели розмову про хлоп'ят, про школу, про рибу і раптом Данило сказав:

— Довго ще ти, Пашко, каламутити нирід будеш? Навіщо виказуєш всіх, хто хліб ховає? Що тобі за турботи?

— А що хіба? — насто-рожився Пашка.

— А те, що ось я тебе вб'ю, коли не вийдеш із піонерів.

— Не боюся я тебе, Данило, — спокійно відповів Павлик, — як був піонером, та і буду. Боровся з куркулями й далі боротимусь.

— Так згадаєш! — злісно відказав Данило.

Лягли спати. Вночі Данило схопив сонного Павлика й потяг його до озера.

— Що ти робиш? — скрикнув переляканий Павлик

— Топлю піонера, — хрипів Данило й намагався скинути Павлика в воду.

Не скинув. Павлик вирвався, утік. А Данило, посміхнувшись, кричав:

— Пашко, стій! Я пожартував...

Повернувся Павлик до багаття. Данило сміявся:

Боягуз ти великий.

Ну спи, більше не чпатиму.

Знав Павлик, що бреше Данило. Не жартував він. Серйозно збирався втопити. Не заснув Павлик. Приліг, закрив очі і стиха спостерігав за Данилом. Довго ворухився Данило. А потім перетягся до Павлика, прислухався. Прожогом нитяг з багаття горючу головешку.

— Н, понюхай! — і кинув її до голови Павлика...

Єсть хліб!

Збори. Обговорюється хлібзаготівельний плян. Класовий ворог мобілізував усі свої сили, готуючись учинити звирячий опір. готуючись зірвати збори, зірвати хлібзаготівлі. Підкуркульники — зрадники радянської влади до хрипу кричать, бриваючи слюною:

— Нема хліба! Нема!

— Які тут хлібзаготівлі, самим їсти нічого!

— Хай нам пришлють хліба! Немає хліба!

Біднота дає відсіч агентам класового ворога:

— Виконаємо хлібзаготівлі! Є хліб!

З боків, з кутів крадькома виповзають куркулі на допомогу своїм оборонцям, своїм агентам і дружно викрикують:

— У нас нема куркулів!

топлю
"піонера"

Ціле село виїхало на озеро рибалити. Приїхав і Данило (двоюрідний

— Всі однакові! У всіх хліба немає!

Підкуркульники знов горлають, наступають на бідноту:

— Теж сказали — куркулі. Звідки вони в нас?

— Нема куркулів! Нема хліба!

Збори гудуть. Розбившись на два табори, селяни хочуть перекричати один одного. І ось, покривавивши всі голоси, лунає дзвінкий дитячий голос Павлика:

— Дурниці! Є хліб! Ми повинні виконати хлібозаготівельний план. Цього вимагає від нас партія, це — наш обов'язок.

Він стоїть позаду всіх, притулившись до кутка сільського будинка. Сотні очей: добрі, хитрі,

злі впираються в нього. А він гордий, в старім козушку, підперезанім мотузком, у великім капелюсі просто дивиться на всіх і немов ножем ріже:

— Є хліб! Я перший здаю свої хлібні лишки. Здає й ти, — і рука Павлика вказала на куркуля Лапіна. — Є в тебе хліб. Знаю. Єсть... Учора ховав.

Зла посмішка спотворює лице куркуля і той, плюнувши, прожогом кидається до дверей. А рука Павлика і далі вказує на куркулів і підкуркульників.

— У тебе є хліб. У тебе, — неначе вироком карбує свої слова Павлик. Він викриває тих, хто за-

ховав хліб, хто є ворог радянської влади.

А ранком Павлик перший повіз свій хліб до елеватора. А потім, повернувшись зі станції, бадьорий, веселий, разом з Яшкою Юдовим, своїм добрим товаришем, теж піонером, разом з іншими хлоп'ятами стукав молотком по стінах куркульських будинків і вивішував ганебні плякати.

Проклинали куркулів Павлика. Нацьковували на нього і його товаришів собак, кидали на них палиці, каміння, обіцяли обварити, побити. Не злякалися піонери. Павлик і його товариші безстрашно доводили почату справу до кінця.

ВСЯ ПІОНЕРІЯ МУСИТЬ ЗНАТИ СВОЇХ ГЕРОЇВ НА ФРОНТІ КЛАСОВОЇ БОРОТЬБИ.

ПРОВЕДІТЬ ПО ЗАГОНАХ ТА ШКОЛАХ РОЗМОВИ, ГОЛОСНІ ЧИТАННЯ, ВЕЧОРИ, ПРИСВЯЧЕНІ ПАВЛИКОВІ ТА ФЕДІ МОРОЗОВИМ І КОЛІ МЯГОТІНУ — ПІОНЕРАМ-ГЕРОЯМ, ЩО ЗАГИНУЛИ ВІД КУРКУЛЬСЬКИХ РУК У ЗАВЗЯТІЙ КЛАСОВІЙ БОРОТЬБІ.

ЯК ОРГАНІЗУВАТИ РОБОТУ ГУРТКА ЮНИХ ТЕХНІКІВ—ДРУЗІВ ЗОТ ПРИ ПІОНЕРС КІМ

З А Г О Н

1. Хто може бути юним техніком — другом ЗОТ.

Юним другом т-ва «За опанування техніки» може бути кожен піонер і школяр, що працює в першій-ліпшій технічній гуртці. Учасники гуртків для вивчення фізики, хемії, механіки, електротехніки, радіо, телефону, телеграфу, автомобіля, трактора, гілсера тощо — є юні техніки. Всі юні техніки, тобто піонери й школярі, що беруть практичну участь у боротьбі за опанування техніки, є юні друзі т-ва «За опанування техніки».

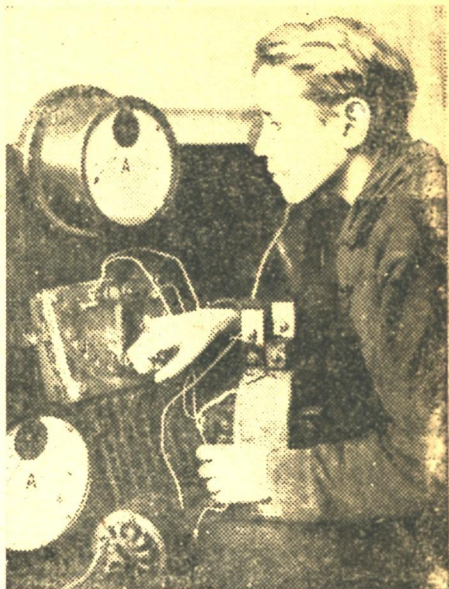
2. Де організовується гуртки юних техніків — друзів ЗОТ.

Самодіяльні гуртки піонерів і школярів, що хочуть разом вивчати якусь галузь техніки, є добровільні об'єднання дітей. Всі гуртки юних техніків — друзів добровільних товариств на основі постанови ЦК ВКП(б) про піонерську організацію, організується при піонерських загонах.

3. Чи треба обирати бюро в гуртку юних техніків — друзів ЗОТ.

Гуртки юних техніків — друзів ЗОТ повинні об'єднувати хлопців з однаковими інтересами. Що менший гурток, то більше уваги можна приділити кожному гуртківцеві. Щоб утворити добрі умови для роботи гуртка, не треба його робити дуже великим; гуртки можуть бути з 5 чоловік, 8-10 чол., але не більше 15 чол.

Обирати в таких гуртках спеціальне бюро недоцільно. Із складу членів гуртка обирається староста, що відповідає за всю роботу гуртка, опрацьовуючи всі важливіші питання ро-

УЧНІ 18 ФЭС (Харків) НАВЧАЮТЬСЯ ПРАЦЮВАТИ НА СКЛАДНИХ ЕЛЕКТРОПРИЛАДАХ
На фоті—учень випробовує електромотора

боти колективно на загальних зборах.

4. Хто може організувати гурток юних техніків — друзів ЗОТ.

Гуртки юних техніків, що цікавляться одною галуззю техніки, можна зорганізувати з ініціативи першого - ліпшого піонера й школяр вожатого ланки, вожатого заг педагога даної школи або наглого комбінату, підприємства. ського сектора техпропаганд ської організації ЗОТ і НУ

5. Як оформити органі юних техніків при заг

Щоб організувати техніків — друзів організатор повин

тур
меха
шо,
вати

а) скласти список хлоп'ят, що хочуть працювати в цій гуртці (радіо, електро, фото тощо);

б) обрати старосту гуртка;

в) накреслити питання, якими найбільше цікавляться хлоп'ята, що записались до гуртка, і скласти тимчасовий план;

г) зареєструвати гурток у раді бази;

г) з допомогою вожатого загону дістати керівника, програму, потрібні обладнання і літературу (довідник самонавчитель, плакат);

д) ввімкнути заняття гуртка до загальної школьного і загонного розкладу;

е) підшукати, згідно розкладу, кімнату й допоміжну майстерню для роботи гуртка;

є) здати календарний план роботи гуртка раді загону.

Старший піонервожатий у школі обліковує гуртки юних техніків при загоні і з допомогою технічної громадськості підприємства, організовує потрібні умови для їх роботи.

6. Чи потрібні групи юних друзів ЗОТ при загоні.

При піонерорганізації окремі добровільні товариства створювали групи юних друзів зі спеціальними бюроми і секторами. Такі групи забирали дуже багато часу у хлоп'ят і тим самим не давали змоги вивчати галузі техніки, що їх цікавлять. Т-во «За опанування техніки» не створюватиме груп юних друзів. Замість нудних, великих груп при загоні будуть організовані найрізноманітніші аматорські гуртки юних техніків — друзів ЗОТ.

В аматорських гуртках юних техніків при загонах піонери і школярі добровільно об'єднуються для вивчення галузей техніки, що їх цікавлять.

При загоні можна організувати гуртки юних техніків, що вивчають механіку, електротехніку, хімію тащо, але дуже багато гуртків створювати при загоні теж недоцільно: ор-

ганізовувати треба тільки такі гуртки, якими найбільше цікавляться хлоп'ята.

Старости гуртків звітують про свою роботу на раді піонерзагону. Рада піонерзагону з своєї ініціативи може проводити зльоти юних техніків — наради старост гуртків, технічні вечори тощо.

7. 3 чого почати роботу гуртка юних техніків — друзів ЗОТ при загоні.

Щоб вивчити якусь галузь техніки, треба кожному гурткові мати конкретну програму, допоміжну літературу, ваочні плакати й схеми, робітні майстерні і місце, де можна збиратись обговорювати різні питання, проводити розмови тощо.

Передусім староста гуртка мусить потурбуватись про програму. Програму можна дістати на ДТС. Якщо з деяких галузей техніки цієї програми на ДТС нема, то треба через вожатого звернутися до спеціалістів-учителів до заводських осередків ЗОТ і НІТО, щоб вони допомогли скласти цікаву програму з тих питань, які найбільше цікавлять хлоп'ят, що об'єдналися до цього гуртка. Склавши таким чином програму, треба її послати до ЦДТС або до журналу «Знання-сила», або «Знання та праця» — на рецензію. Там її можуть переробити, краще проробити і послати на місця для всіх загонів. Староста кожного гуртка повинен потурбуватись про те, щоб у гуртках був точний розклад робіт і всі умови, потрібні для занять гуртка за програмою. Заняття можуть відбуватися в звичайній класній обстановці, в лабораторіях школи в допоміжних майстернях, у своїх примітивних робітних кімнатах, у спеціально обладнаних лабораторіях технічної творчості, в клубках юних техніків і на ДТС.

Усе це мусить урахувати староста, щоб можна було домогтися з допомо-

гою вожатих і зав.-школи умов, потрібних для роботи гуртка.

8. Яку громадську роботу прова- дять гуртки юних техніків — друзів ЗОТ.

Кожен гурток повинен проводити певну громадську роботу. Наприклад, гурток юних техніків, що вивчає радіо, може взяти участь у радіофікації школи, в організації консультацій для всіх дітей з питань радіо тощо.

Головне завдання кожного члена гуртка юних техніків при загонах передати свої знання, що їх він одержує в гуртку, всім хлоп'ятам, зацікавити своєю роботою тих, що не працюють над технікою, допомогти одинакам - аматорам, що працюють в інших гуртках.

Це можна досягти через організацію силами гуртків мальовничих масових заходів.

Кожний член гуртка юних техніків звітує про свою роботу на загальних зборах своєї ланки. Староста гуртка повинен дати відомості кожному вожатому ланки і раді загону про те, як працює в гуртку той чи той піонер. Роботу піонерів у технічних гуртках треба вважати піонерською навантагою. Рада піонерзагону повинна перевіряти роботу гуртків, допомагати створенню потрібних умов для їхньої

ЗА П'ЯТЬ ХВИЛИН ФЛЮГЕР БУДЕ ЗАКІНЧЕНО
Х а р к і в, 25 Ф э с

роботи і з їхньою допомогою організовувати масові заходи з техніки в загоні (техбої, техвечори, вилазки на перерву тощо).

(За матеріалами Всесоюзного т-ва
«За опанування техніки».

У НАСТУПНОМУ НУМЕРІ „ДИТЯЧОГО РУХУ“
ДРУКУЄМО ДОКЛАДНИЙ МАТЕРІАЛ ПРО СУ-
ЧАСНИЙ СТАН І ЗАВДАННЯ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕ-
РАТУРИ

ВОЖАТІ-УДАРНИКИ

КОЛТУН, С. — вожата бази ЮП Штампометаль — фабрики імени Біробіджану (Одеса) комсомолка від 1928 року, кандидатка партії, висуванка фабрики Шитвопрому ім. Воровського. На піонерроботі від 1930 року. Має середню освіту.

За 2 роки виявила себе, як крапа ударниці і добрий організатор піонерів на боротьбу за якість навчання й зміцнення свідомої дисципліни. Керована нею піонерська база найперша ввійшла до всесоюзного змагання. Піонери, що чатаються в 69 ФЗС, найкраще розгорнули соцзмагання між групами. Виконання академплянів на сьогодні становить 98,5 %.

Вожата Колтун зуміла найкраще поставити роботу піонерських ланок, прийняти їх діяльність боротьбою за школу. Піонери бази „Біробіджан“ свідомо, з гордістю носять червоні краватки.

ТОВ. КОЛТУН

Своєю завзятістю Сара Колтун, разом з піонерами, зуміла добре організувати вихідний день хлоп'ят у школі й велику перерву. Комсомольський

колектив виділив на роботу в піонерську базу справді комсомольців — ударників т. т. Ектман та Сас — кандидатів партії. Виділено комсомольця провадити фізкультуру, другого для електрогуртка, на допомогу інструкторові майстерень виділено кращого токаря т. Шора й слюсаря тов. Бутнера. Усі робітники фабрики знають вожату Колтун, рдо зустрічають на фабриці піонерів — усе це тому, що вожата зуміла справді добре поставити свою роботу і в школі, й на виробництві.

Т. Колтун добре виконує всі обов'язки її завдання лінійю РБ та МБ ДКО, править за приклад і зразок для вожатих Ільчічів. Преміювали її двічі 10-річчя організації Ю і жетоном і подогожжю на Дніпрельста, як кращу го організатора-массовика піонерської роботи. Нема жодного піонера, жовтеняти, що не знали б своєї вожатой.

Тов. Колтун має дуже великий авторитет серед дітей, педагогів і робітників, бо вона всі свої сили, все своє вміння віддає справі комуністичного виховання дітей.

* * *

ТОВ. БОГДАН, Л. — вожата бази Ю І „Червоний сигнал“ (Одеса). Комсомолка від 1925 року, кандидатка партії, має середню освіту, висуванка з фабрики. На піонерській роботі працює 5 років. Добре знає піонерську роботу, добрий організатор, завжди допомагає в роботі новим вожатам.

Т. Богдан знають вожати й піонери Ільчічів-

ки, як одну із зразкових вожатих — ударниць, яка зуміла поставити роботу піонерської організації в 77 ФЗД так, що цю школу за найкращу роботу преміювали перехідним червоним прапором.

ТОВ. БОГДАН

Піонери бази „Червоного сигналу“ в 77 ФЗД добре поставили соцзмагання, роботу ДСВ, політехнізацію, провадячи цю роботу спільно з педагогічним колективом. Усе це тому, що вожата тов. Богдан не лише знає й любить роботу, а зуміла своїм завзяттям мобілізувати піонерів на виконання цих завдань.

Комсомольський колектив „Червоного сигналу“ й робітники добре знають т. Богдан. Вона домоглась, що КСМ колектив налагодив добре керівництво піонерською організацією. Заго й мають вожатих, піонерська база має партприкріпленого. Тов. Богдан активно допомагає підшефній сільській школі, часто виїжджає туди з педагогами передати досвід роботи.

Тов. Богдан зразкова вожата Ільчічів. Її премійовано двічі 10-річчя Ю І жетоном та подогожжю на Дніпрельстан-

ВОЄННІЙ РОБОТІ — КОНКРЕТНЕ КЕРІВНИЦТВО (ХАРКІВ)

Капіталісти щодня готуються до нової війни. Шаленими темпами розвивають воєнну промисловість, воєнну техніку. Воєнна промисловість капіталістичних держав — це галузь, що не знає криз.

Посилене готування інтервенції проти СРСР вимагає від кожного трудящегося Радянського Союзу зміцнювати обороноспроможність своєї країни.

Для цього треба систематично вивчати воєнну техніку, опановувати її висоти, обізнаватись із новинами науки й техніки за кордоном. У справі обороноспроможності нашої країни повинні взяти активну участь діти, особливо школярі-піонери, жовтєнята. Воєнну роботу серед піонерів ще не поставлено на належну височінь. Райкоми, осередки комсомолу недосить приділяють їй уваги.

Воєнна робота вимагає конкретного оперативного керівництва від піонервожатого, від бюро ДКО, РК ЛКСМУ.

Як же вони керують? Як поставлено, як розгорнено воєнну роботу серед піонерів у Харкові — в окремих районах, школах? **Окремі райони повисли на самопливі.** Вони не використали наявних можливостей, **не керують, не обліковують воєнної роботи.**

Так, голова бюро ДКО Ленінського райкому, тов. **Сажко**, говорить: «У нас цієї роботи зовсім не провадиться, немає воєнного керівника; підберемо керівника — за допомогою ТСО-Авіахему — будемо працювати». Нахабна заява! Це опортуністична недооцінка воєнної небезпеки, ігнорування воєнної роботи серед піонерів. Тут велика вина лягає й на райком комсомолу, який нічого не вживає про-

ти такого нездоленого ставлення до воєнної роботи.

Другий райком — **Дзержинський.** Тут є 14 шкіл — 10.000 піонерів. Воєнну роботу провадиться, проте, в більшості шкіл слабо, а в деяких її зовсім нема.

Це пояснюється тим, що нема конкретного керівництва від бюро ДКО РК ЛКСМУ, від піонервожатих.

Готуючись до пленуму ЦБ ДКО ЦК ВЛКСМ, бюро ДКО дзержинського райкому комсомолу провело рейд перевірки воєнної роботи в школах. Рейд виявив, що в 7 школах ніякої роботи немає. У **58-й школі** виявлено тільки осередок ТСО-Авіахему, та й то не

взнали, скільки там членів. А піонервожатий говорить, що є ще воєнно-фізкультурний гурток, який провів двоє занять. Рейд проведено без усякого керівництва, наскоком, по-бюрократичному. Наприклад, у 62-й школі рейд виявив лише один осередок ТСО-Авіахему, в якому є 100 членів, а роботи — ніякої. Насправді ж це одна з тих шкіл, в усім дзержинським райкомі, де провадиться воєнна робота.

Що ж у цій школі є, і що робиться? Є стрілецький гурток із 60 членів, авіамодельний — 24 чл. Школа шефствує над Н артполком. Як допомагає воєнній роботі Н артполк, яка допомога піонерів у роботі полку? Треба відзначити, що піонери 62 трудової школи має в цій досвід, має зразки, як треба шефувати, і як підтримувати зв'язок з частиною Червоної армії.

Піонери передплатили для Н артполку багато журналів: «Красноармеец и Краснофлотец», «Прожектор», «Огонек» і ін. Піонери художньо оформлюють ленкуток, роблять затишок у касарнях, убираючи їх квітками, улаштували вітрини 15-річчя Жовтня. До святкування річниці Червоної армії мають провести хемоборону школи — ознайомити всіх школярів з тим, як робиться хемоборона. Передбачено екскурсії тощо.

Н артполк виділив доброго, авторитетного молодшого командира тов. **Марченка**. Він добре керує стрілецьким гуртком. Піонери в гуртку вивчають частини гвинтівки, їхню взаємодію, провадять стрільня, розмови в загонах. Одною з таких розмов була — про загрозу війни й завдання піонерів.

Керівник гуртка тов. **Марченко** разом із піонерами розробляє план хемоборони. Улаштовують лекції з діалогів тощо. Школа забезпечена воєнним приладдям, є протигаз — в достатній кількості, дрібнокаліброві

гвинтівки, трилінійні, трилінійна — в розборі на дощці. Піонервожатий **Шатіхін Кость** приділив чималу увагу цій роботі.

Цього досвіду роботи піонерів 62 трудової школи рейд перевірки не помітив. Рейд цей загалом проведено по-кампанійському. Він не дав і не міг дати ніяких позитивних наслідків.

50 школа. Учнів — 600, з них піонерів — 400, жовтениат — 180. Є керівник воєнно-стрілецького гуртка з Н українського полку ДПУ. Гурток забезпечений воєнним приладдям для занять — гвинтівки, гранати, протигаз, трішніжки для кулеметів і ін., є всі можливості, а роботи нема. Зрозуміло чому — нема керівництва.

Яка може бути робота, коли піонервожата **Сапожнікова Соня** не знає, скільки піонерів є членами ТСО-Авіахему.

Таких вожатих чимало. У більшості шкіл воєнної роботи не розпочато. Деякі окремі голови бюр ДКО райкомів комсомолу покладаються на самотпів, роботою не керують, не мають точного повсякденного обліку.

Тов. **Постишев** на III пленумі ЦК ВЛКСМ говорив: «Нам потрібна перевірка виконання, як система роботи кожної клітинки нашої держави, кожного окремого працівника».

Отже, воєнна робота серед піонерів вимагає від вожатих, голів бюр ДКО, райкомів ВЛКСМУ великої уваги, конкретного керівництва, перевірки виконання.

Піонерські організації, зокрема в Харкові, мають усі можливості розгорнути воєнну роботу. Треба тільки ці можливості використати. Треба налагодити міцний зв'язок з частинами славетної Червоної армії і разом з ними кріпити міць оборони Радянського Союзу.

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА

Проф. В. А. БЛЯХ

К О В З А Н И

У нашім кліматі бігати на ковзанах та лижах і спускатись із гір є, мабуть, чи не єдині фізичні вправи, що їх практикується взимку під голим небом. Перші два види є фактично вправи в балансуванні тіла та швидкості бігу. Бігати на ковзанах — це вправи, де значно більш потрібно рівноваги, стійкості, спритності та гнучкості керувати собою, аніж сили. Вправи ці досить важкі, бо доводиться балансувати на вузькій підпорі, чого навчають ся не відразу. Бігати на ковзанах, як і всі вправи, де треба вдержувати рівновагу тіла в різних його станах та ще й при швидкому переміщенні центру ваги, потребує чіткої погодженості рухів і викликає велике напруження всього тулуба й головного мозку. Але ці рухи досить сприятливі зміцнити хребтовий стовп, розвинути м'язи ніг і органів дихання.

ЯК ВЧИТИСЯ БІГАТИ НА КОВЗАНАХ.

Бігати на ковзанах треба починати з найелементарніших вправ — удержувати тіло в рівновазі. Найкраще — цілий курс навчання поділити на вправи, ускладнювати їх треба лише тоді, коли засвоєно прості попередні вправи. Той, хто починає вчитись бігати на ковзанах, завжди почуває себе дуже незручно й держиться на льоді дуже хитко. Від великого напруження всіх м'язів, які намагаються вдержати тіло в незвичнім стані, бігун швидко почуває втому. Тому ці перші вправи мають бути коротенькі — не більш 30 хвилин. Перших вправ бігунові потрібна якась підпора, бо він часто падає без цього. Добре користуватися допомогою товариша, який уже бігає на ковзанах. Коли

ж такого товариша нема, то можна користуватися стільцем, держачись за спинку й пересуваючи його поперед себе. Але така допомога непедагогічна,

БІГАННЯ КОЛОМ

бо стримує рух і не дає можливості робити тілом потрібний нахил. Дехто користується палицею, але цього не можна рекомендувати, бо вона фактично не допомагає, а перешкоджає й заважає рухатись на льоді.

Щоб запобігти нещасним випадкам при падінні, голову попервах треба обв'язувати башликом.

Тим, хто починає вчитись, треба давати ковзани з широким рівчаком на лезі й з невисокою пластинкою, на якій стоїть нога. Це допоможе швидше вчитись, запобігатиме падати.

Для збільшення швидкості радять ковзани з цілком рівним лезом. Значний загин лез спереду й висота опірної пластини, на якій стоїть нога, дозволяє бігунові робити багато спритних

і тонких рухів у гомілко - ступневим суглобі.

ПЕРША ВПРАВА. Одягнувши ковзани, стати на льоді й спробувати пересуватись поковзом, спершу тихо, а далі швидше, увесь час намагаючись держати ноги паралельно, і роблячи невеликі кроки. Цією вправою досягається стійкість і сміливість сковзання. Цю вправу треба повторити два-три рази, кожен раз по 30—60 хвилин.

ДРУГА ВПРАВА. Засвоїти добре попередню вправу, а потім привчатись підіймати то праву, то ліву ногу. Стояти на одній нозі.

ТРЕТЯ ВПРАВА. Засвоювати попередню вправу, а потім привчатись підіймати ноги на довший час. На вправу — два заняття.

ЧЕТВЕРТА ВПРАВА починається з вивчення балансування на одній нозі. Для цього, піднявши ногу, повільно посуватись на другій, спираючись на внутрішній рубець («край») підрізу, що значно полегшує рух. У цей час тіло подати трохи вперед, балансуючи руками. Проковзнувши трохи, — не більше $\frac{1}{2}$ метра, — приміром, лівою ногою, бігун спускає праву ногу й підіймає ліву, опираючи всю вагу тіла на цю ж ногу, і спираючись на внут-

рішній рубець підрізу ковзана. Коли треба зупинитись — підіймайте ніски, а щоб не впасти — тіло трохи нахилите наперед.

Ці головні вправи вивчати спочатку повільно і тільки коли є достатня стійкість, можна й швидше пересуватись.

На цю вправу потрібно три заняття. Далі спиратись на зовнішній рубець підрізу.

П'ЯТА ВПРАВА. Цю вправу робити так: зігнувши трохи ліву ногу в коліні, випростаною правою відштовхнутись від льоду внутрішнім рубцем правого ковзана назад і трохи в правий бік, підковзуючись так на лівім ковзані. В цей час праву ногу перенести наперед і, спираючись на неї (напівзігнувши в коліні), відштовхуватись лівою ногою і трохи в бік, ідучи далі поковзом на одній правій нозі. Відштовхуючись то правою, то лівою ногою, пересковзуючи в цей же час на другій нозі, намагатись досягти найбільшої стійкості й розвивати швидкість, поступово переходячи від спокійного бігу на швидкий біг. На це витратити шість-вісім занять.

Далі треба при звичаїтись обертатись на одній нозі. Вже з восьмого - десятого заняття можна вивчати повороти. Найпростіший із них буде поворот на одній нозі, який можна робити і на

ді, і на ходу. Поворот ліворуч робиться на ніску лівої ноги, поворот праворуч на ніску правої ноги. нахилившись тулуба трохи наперед і в бік повороту. звичайсь повороти приблизно протилежні п'яти занять. Крутий поворот робиться швидким обертанням тулуба до одного боку на ніску відповідної ноги.

Коли бігун навчиться досить швидко твердо пересуватись на ковзанах, можна перейти до схрещування ніг. Цю праву вивчати так. Ідучи на зовнішнім боці підрізу однієї ноги, вільну ногу перекинути через ту, на якій іде бігун. Цей час; потім спускати її на лід і, передавши всю вагу тіла на цю ж ногу, вільну зносити назад, а потім, опираючись нею напівколо, виносити її ж уперед.

Приміром, для повороту ліворуч, ковзаючись на зовнішнім ребрі ковзана лівої ноги, перекинути праву ногу через ліву, виносити її вперед і вліво (тобто в зівороту). Всю вагу тіла передати на ліву ногу, ліву ж напівкожним рухом виносити з-за правої ноги наперед ліворуч і знову повторювати ту саму праву, аж доки бігун вийде на пряму цію ковзанки. Поворот праворуч робиться, перекидаючи ліву ногу через праву. Ціх вправ уживають на поворотах ковзачок. При повороті на обох ковзанах треба, спираючись на одну ногу й трохи нахилившись тулубом, зробити коло назад, повертаючи тіло в бік обертання. Далі можна перейти до вивчення салюту — прямого й козового.

Щоб зробити **прямий салют** треба, нахилившись, поставити одну ногу перед другою й до того так, щоб підрізи ковзачків були на одній прямій лінії, скочуючись, у такому стані льодом.

Х О Н Е М

Коловий салют робиться так: згинаючи ноги трохи в колінах, ніски направити різнобіч і назовні, при цьому тулуба й голову держати прямо, руки — вбік.

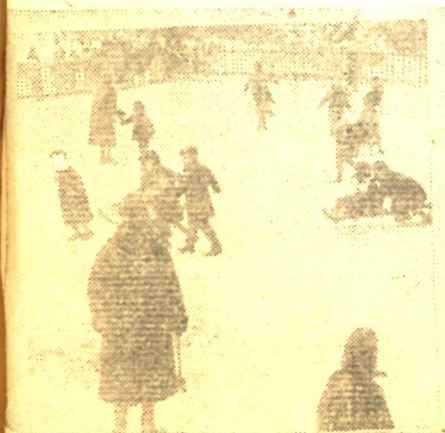
Коли розбіг уже скінчується, всю вагу тіла передають на одну ногу, і заносять наперед другу, далі переходить до прямого бігу чи до будь-яких інших еволюцій.

Складнішою фігурою є **накреслення на льоді кола чи спіралі**. Для цього вже потрібна досить тверда стійкість на льоді, чого можна досягти приблизно наприкінці першого року навчання. Креслити коло так: визначити якусь точку за центр і окреслити навколо цієї точки декілька кіл, зменшуючи їх діаметр, коли наближатися до центру. Рух роботи вперед, спираючись зовнішнім рубнем підрізу, для чого зробити попередній розбіг. Ноги трохи зігнути в колінах, при чому одну ногу закидається назад. Руки витягаються: одну вперед, а другу — в напрямок відкиненої назад ноги, при чому першу руку трохи підіймати, а другу спускати.

У балансуванні та стійкості велике значіння має рука й нога, коли їх відкидається назад.

Окреслення спіралі робиться при зберіганні такого стану тіла, як і в попередній фігурі, лише з такими змінами: бігун спирається на внутрішній рубець підрізу, але в колінах ніг не згинає, закинуту ж назад ногу випростує зовсім. Щоб закінчити цю фігуру, треба викинути вільну ногу вперед навхрест, після чого можна закрутитись данигою.

Дальший ступінь трудности — це **вивчення руху назад**. Щоб зберегти рівновагу, треба голову й тулуба схилити трохи наперед. Мінючи за чер-

Н а к о в з а н ц і „М е т а л і с т у“. Х а р к і в

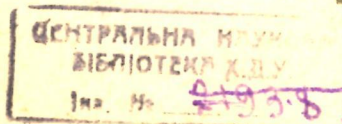
гою ноги, бігун робить удари назад, повільно підіймаючи п'яти, при чому кожна нога йтиме за другою. На означення окреслення кола та спроби втрачається не менш, як п'ять занять. Ковзання назад робиться так, як і вперед, лише з відповідною зміною стану тулуба й кінцівок. Цей рух можна вивчити протягом двох занять.

Зупинки робити так: поперше, продовжуючи ковзати на одній позі, другою ногою, трохи зігнутою в коліні, упиратись на лід унутрішнім ребром ковзана, — переднього чи заднього його кінця, гальмуючи ним рух; подруге, для швидшої зупинки бігун трохи зближає носки обох ніг, лишаючи п'яти більш

віддаленими (аніж ніски) й гальмуючи рух унутрішніми рубцями підрізів ковзанів. Що більш розведено п'яти одна від одної і зближено ніски, то значніша сила гальмування; потрете, під час бігу, виступаючи один ковзан уперед другого, трохи виоперек руху, бігун гальмує хід унутрішнім ребром виставленого ковзана. Вага тіла в цей час спирається на другу ногу, зігнуту в коліні.

Вправи гальмування можна вивчити протягом двох-трьох занять.

Набувши достатньої звички пророблювати зазначені вправи, можна перейти до вивчення викреслювати на льоду деякі складніші фігури.

Редактор Х. РУБІН

Відп. секретар Гр. ВОЛКОВИСЬКИЙ

В и д а в н и ц т в о

„К о м у н і с т“

Здано до складу 4/1-33 р.
Підписано до друку 25/1-1933 р.

2 др. аркуші, формат 4-х пох
в одному др. арк. 88.000 др. з.

Укрголовліт № 6596. Друкарня в-ва ЦК КП(б)У „Комуніст“. Зам. № 42. 20.900 г.

